

Spis treści

Wykaz skrótów / 13

Od Autora / 17

Wstęp / 19

Rozdział 1

Pieniężne naprawienie szkody niemajątkowej w perspektywie historycznej i komparatystycznej / 27

- 1.1. Uwagi ogólne / 27
- 1.2. Zakres naprawienia szkody w kodeksie zobowiązań, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdy moralnej / 28
- 1.3. Regulacja zadośćuczynienia pieniężnego za szkodę niemajątkową w okresie powojennym, w tym w kodeksie cywilnym / 37
- 1.4. Uwagi prawnoporównawcze / 45
- 1.5. „Modele” kompensacji szkody niemajątkowej / 46
- 1.6. Naprawienie szkody niemajątkowej w prawie niemieckim / 47
 - 1.6.1. Uwagi ogólne / 47
 - 1.6.2. Funkcje odpowiedzialności za szkodę niemajątkową / 52
 - 1.6.3. Naprawienie szkody niemajątkowej w ramach odpowiedzialności kontraktowej / 54
 - 1.6.4. Poszczególne przypadki uszczerbków niemajątkowych podlegających pieniężnej kompensacji / 59
 - 1.6.5. Podsumowanie / 66
- 1.7. Naprawienie szkody niemajątkowej w prawie angielskim / 67
 - 1.7.1. Uwagi ogólne / 67
 - 1.7.2. Funkcje odpowiedzialności za szkodę niemajątkową / 71

- 1.7.3. Naprawienie szkody niemajątkowej w ramach odpowiedzialności kontraktowej / 74
- 1.7.4. Podsumowanie / 80
- 1.8. Naprawienie szkody niemajątkowej w prawie francuskim / 81
 - 1.8.1. Uwagi ogólne / 82
 - 1.8.2. Funkcje odpowiedzialności za szkodę niemajątkową / 84
 - 1.8.3. Naprawienie szkody niemajątkowej w ramach odpowiedzialności kontraktowej / 85
- 1.9. Systemy międzynarodowe / 86
 - 1.9.1. Konwencja wiedeńska o międzynarodowej sprzedaży towarów / 87
 - 1.9.2. Zasady międzynarodowych umów handlowych UNIDROIT 2004 / 93
- 1.10. Prawo europejskie / 95
 - 1.10.1. Zakres długu odszkodowawczego w europejskim prawie cywilnym / 96
 - 1.10.2. Europejskie przedsięwzięcia unifikacyjne / 102
 - 1.10.3. Pozakontraktowa odpowiedzialność odszkodowawcza Unii Europejskiej / 106

Rozdział 2

Zadośćuczynienie pieniężne za szkodę niemajątkową w kodeksie cywilnym / 108

- 2.1. Uwagi ogólne / 108
- 2.2. Funkcje majątkowej ochrony dóbr osobistych / 108
 - 2.2.1. Uwagi ogólne – funkcje odpowiedzialności odszkodowawczej / 108
 - 2.2.2. Funkcja majątkowych środków ochrony dóbr osobistych / 114
 - 2.2.3. Konsekwencje kompensacyjnej funkcji majątkowej ochrony dóbr osobistych / 124
- 2.3. Dobra osobiste i ich ochrona / 127
 - 2.3.1. Uwagi ogólne / 127
 - 2.3.2. Niemajątkowy charakter a komercjalizacja dóbr osobistych / 135
 - 2.3.3. Konstrukcja prawna – prawa podmiotowe osobiste / 140
 - 2.3.4. Środki ochrony dóbr osobistych / 143

- 2.4. Tradycyjne zasady odnoszące się do zadośćuczynienia
pieniężnego za doznaną krzywdę oraz ich ocena / 145
- 2.5. Zasada pełnego odszkodowania / 156
 - 2.5.1. Uwagi ogólne / 156
 - 2.5.2. Zasada pełnego odszkodowania a szkoda
niemajątkowa / 160

Rozdział 3

Znaczenie odszkodowania za szkodę niemajątkową w reżimie kontraktowym / 167

- 3.1. Przedmiot prawa cywilnego – interesy majątkowe oraz
niemajątkowe / 167
- 3.2. Niemajątkowy przedmiot zobowiązania / 171
- 3.3. Znaczenie ochrony interesów niemajątkowych w ramach
reżimu kontraktowego / 176

Rozdział 4

Szkoda / 185

- 4.1. Uwagi ogólne / 185
- 4.2. Odpowiedzialność cywilna a szkoda / 186
- 4.3. Pojęcie szkody / 188
- 4.4. Szkoda majątkowa a szkoda niemajątkowa – kryterium
odróżnienia / 194
- 4.5. Szkoda na osobie a szkoda na mieniu / 207
- 4.6. Zakres pojęcia szkody / 210
- 4.7. Krzywda powstała na skutek naruszenia dobra osobistego
czy prawa pacjenta a inne szkody niemajątkowe / 217
- 4.8. Utrata możliwości korzystania z rzeczy jako szkoda
majątkowa / 221

Rozdział 5

Zbieg roszczeń jako mechanizm kompensacji uszczerbków niemajątkowych / 230

- 5.1. Uwagi wstępne / 230
- 5.2. Reżimy odpowiedzialności – uwagi ogólne / 231
- 5.3. Zbieg norm oraz zbieg kontraktowych i deliktowych
roszczeń odszkodowawczych / 236
- 5.4. Zakres zbiegu kontraktowych oraz deliktowych roszczeń
odszkodowawczych / 240

- 5.5. Możliwość kumulacji roszczeń, które się nie wykluczają / 248
- 5.6. Pieniężne naprawienie szkody niemajątkowej – zbieg roszczeń czy roszczenie uzupełniające / 252
- 5.7. Wybór reżimu odpowiedzialności w przypadku zbiegu roszczeń odszkodowawczych / 254
- 5.8. Kryterium oceny, czy w danym przypadku niewykonanie zobowiązania stanowi delikt / 262
- 5.9. Zbieg roszczeń jako mechanizm powszechnej kompensacji uszczerbków niemajątkowych / 269

Rozdział 6

Kara umowna jako instrument kompensacji uszczerbków niemajątkowych w reżimie kontraktowym / 274

- 6.1. Uwagi wstępne / 274
- 6.2. Kara umowna – uwagi ogólne / 275
- 6.3. Funkcje kary umownej / 278
- 6.4. Dopuszczalność zastrzegania kar umownych w przypadku zobowiązań niemających charakteru majątkowego / 284
- 6.5. Fakultatywność kary umownej – praktyczna możliwość stosowania kary umownej jako mechanizmu kompensacji uszczerbków niemajątkowych / 288
- 6.6. Przesłanki obowiązku zapłaty kary umownej a ochrona interesów niemajątkowych / 290
- 6.7. Miarkowanie kary umownej w przypadku zobowiązań niemajątkowych / 304
- 6.8. Wykonanie zobowiązania w znacznej części / 308
- 6.9. Rażące wygórowanie kary umownej / 311
- 6.10. Odszkodowanie w wysokości przekraczającej wysokość kary umownej w przypadku dóbr niemajątkowych – kara umowna a „szkoda deliktowa” / 319

Rozdział 7

Zadośćuczynienie pieniężne za szkodę niemajątkową w prawie medycznym / 325

- 7.1. Uwagi wstępne / 325
- 7.2. Zadośćuczynienie w prawie medycznym – prawa pacjenta / 327
- 7.3. Ochrona praw pacjenta w ustawie o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta – uwagi ogólne / 335

- 7.4. Ochrona praw pacjenta a ochrona jego dóbr osobistych / 336
- 7.5. Majątkowa ochrona praw pacjentów w ustawie o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta / 349
 - 7.5.1. Zadośćuczynienie na podstawie art. 4 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta a zadośćuczynienie na podstawie kodeksu cywilnego / 357
- 7.6. Zadośćuczynienie za naruszenie praw pacjenta w ramach odpowiedzialności kontraktowej / 368

Rozdział 8

Zadośćuczynienie pieniężne za naruszenie dóbr osobistych w ramach odpowiedzialności *ex contractu* / 375

- 8.1. Uwagi wstępne / 375
- 8.2. Zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę kontraktową – tradycyjne stanowisko i argumentacja wspólna dla art. 445 i art. 448 k.c. / 378
- 8.3. Nowelizacja art. 448 k.c. a możliwość dochodzenia zadośćuczynienia w ramach odpowiedzialności kontraktowej / 399
- 8.4. Warianty interpretacyjne art. 448 k.c. / 402
- 8.5. Charakter art. 448 k.c. a możliwość dochodzenia zadośćuczynienia w ramach odpowiedzialności kontraktowej / 414
- 8.6. Zadośćuczynienie pieniężne za naruszenie dóbr osobistych a konstrukcja praw podmiotowych osobistych / 423

Rozdział 9

Dochodzenie kompensacji uszczerbków niemajątkowych na podstawie art. 471 k.c. / 433

- 9.1. Uwagi wstępne / 433
- 9.2. Zasadność pieniężnej ochrony interesów niemajątkowych niebędących dobrami osobistymi / 434
- 9.3. Zakres kompensacji szkody na podstawie art. 471 i n. k.c. / 444
- 9.4. Zakres kompensacji szkody niemajątkowej na podstawie ustawy o usługach turystycznych / 452
- 9.5. Modyfikacje zakresu obowiązku odszkodowawczego / 464

- 9.6. Zakres i źródła modyfikacji obowiązku odszkodowawczego w ramach odpowiedzialności kontraktowej / **469**
- 9.7. Przesłanki dochodzenia pieniężnego naprawienia szkody niemajątkowej z umowy / **492**

Rozdział 10

Wnioski *de lege ferenda* / 503

- 10.1. Uwagi wstępne / **503**
- 10.2. Zadośćuczynienie za naruszenie dóbr osobistych w ramach odpowiedzialności kontraktowej / **504**
- 10.3. Odszkodowanie za szkodę niemajątkową poza majątkową ochroną dóbr osobistych / **509**
- 10.4. Sposób uregulowania odszkodowania za szkodę niemajątkową w ramach odpowiedzialności kontraktowej / **511**

Zakończenie / **515**

Bibliografia / **517**

Orzecznictwo / **535**